

37b. Příroda a životní prostředí - hand out

PODSTATNÁ JMÉNA

Die Umwelt, doslova okolo-svět, je všechno kolem nás, tedy životní prostředí.

Der Müll je odpad. Der Mülleimer je potom odpadkový koš.

der Untergang - doslova "dolů jít, dolů chod" je německé slovo pro zánik, možná v lehce apokalyptickém duchu. Die Weltuntergang je tedy zánik světa, konec světa.

die Maßnahme - je opatření. Další z rodiny super slov končících na -nahme. (die Ausnahme - výjimka, die Aufnahme - nahrávka atd.)

die Beziehung - je vztah. Was ist die Beziehung zwischen d

die Veränderung - změna. Od slovesa měnit, změnit, proměnit (ve smyslu transformovat) a sice: ändern, verändern.

der Einfluss - vliv. Der Fluss je řeka a předpona ein- značí směr dovnitř. Takže to německé slovo Einfluss od českého vliv (vlévat se) nemá vlastně tak daleko.

die Pfandflasche - je vratná lahev. Dát fant, dát zálohu. Das Pfand je záloha.

die Quelle - pramen. Pilsner Urquell - plzeňský praZDROJ. Zdroj a pramen - die Quelle

der Wasserspiegel je vodní hladina. Němci jak vidíme mají pro toto slovo poetičtější název a sice: vodní zrcadlo. V kterém Ivan uviděl, že se stal medvědem.

das Treibhaus je skleník- Haus je dům a treib má základ v treiben - tedy pohánět (v růstu).

Můžeme také říct das Glashaus (to odpovídá nejvíc češtině), ale moderní slovo skleníkový efekt (der Treibhauseffekt) jde požit právě a jenom se slovem das Treibhaus

SLOVESA a PŘÍDAVNÁ JMÉNA

trennen (dělit, oddělovat) - v němčině má toto sloveso ještě dva zajímavé významy. A sice: rozejít se. Wir haben uns getrennt. Rozešli jsme se. **Die Trennung = rozchod**. A potom tedy Müll trennen - třídít (doslova rozdělovat) odpad.

reduzieren (redukovat, něco zmírnit, zmenšit) - Sollte man den Fleischkonsum reduzieren? Měl by člověk zmírnit spotřebu masa?

sich verhalten (chovat se) - Was das bedeutet, sich klimaneutral zu verhalten?

schützen (chránit, ochraňovat) - Warum ist es wichtig, die Umwelt zu schützen? Proč je důležité chránit životní prostředí? **Der Klimaschutz** je tedy ochrana životního prostředí. Der Schutzengel by tedy byl např. anděl strážný. Das Schutzblech je blatník. (das Blech je plech)

forschen (zkoumat, bádát) - Die Wissenschaftler forschen intensiv an neuen Methoden für nachhaltige Landwirtschaft. Vědci intenzivně zkoumají nové metody udržitelného zemědělství.

nachweisen (dokázat, prokázat) - Wurde jemals nachgewiesen, dass die Durchschnittstemperatur der Erde steigt?

ökologische Krise - Die Verschmutzung ist ein Beispiel für eine ökologische Krise.

öffentlich (veřejný) Der öffentliche Raum. Veřejný prostor.

umweltfreundlich (šetrný k životnímu prostředí) Jak vidíme, my potřebujeme 4 slova pro to, co němčina schová pod slovo životněprostředipřátelský.

plastik - **die Plastikverpackung (plastový obal)**

nachhaltig (udržitelný, trvanlivý) nachhaltige Nutzung von natürlichen Quellen

dringend (nálehavý, urgentní) Eine Lösung ist dringend nötig

steigender (stopající) - der steigende Meeresspiegel

die Verschmutzung (znečištění). schmutzig je přeci špinavý. Warum bist du so schmutzig?

CO BY SE MOHLO HODIT

der Sauerstoff (kyslík) - sauer znamená německy kyselý. Der Stoff je materiál či látka (tkanina). A co je taková kyselá látka? No kys-lík

der Verbrauch (spotřeba) brauchen - spotřebovat, verbrauchen - spotřebovat

zur Arbeit fahren - jet do práce. Nikdy -in die Arbeit fahren-, jak máme my Češi a Slováci tendenci říkat. Stejně tak: Jdu do práce. Ich gehe zur Arbeit.

der Alltag je možná pro někoho překvapivé označení pro běžný den. Der Alltag je všední, běžný den. Wie sieht dein Alltag aus? Jak vypadá tvůj běžný den? Alltäglich tedy znamená běžný - Telefonieren oder E-Mails sind alltägliche Formen der Kommunikation.

der Kunststoff - die Kunst je umění. A der Kunststott nebude umělecká látka, ale umělá látka → tedy umělá hmota. Der Kunststoff = umělá hmota.

Der Müll je odpad. Der Abfall je taky odpad a navíc naprosto odpovídá českému slovu odpad. Od-pad, Ab-fall. O Abfall míváme v širším kontextu, to co máme doma je pro Němce většinou der Müll.

DOBRÉ VĚDĚT

der Klimawandel je v němčině často používaný pojem. Jde v podstatě o synonymum ke slovu Klimaveränderung.

Umwelt und Ökologie Unterschied:

Die Ökologie befasst sich mit den Wechselbeziehungen zwischen den Lebewesen und ihrer Umwelt. Begriff „Ökologie“ stammt aus dem Griechischen (oikos = Hausgemeinschaft). Die Umwelt ist alles, was du um dich herum siehst, fühlst, schmeckst und riechst. Der

die Gesellschaft

